

МЕРКАВАННІ

ЗАПРАШАЕМ У БЕЛАРУСЬ!

У нашай краіне няма сапраўдных гор і мора, але калі паразважаць, то па гэта не трэба ехаць за мяжу. Мора беларусам замяняюць Браслаўскія азёры, горы — салігорскія тэрыконы. Вежы і палацы, якія засталіся ў спадчыну, не саступаюць у велічнасці і прыгажосці архітэктурным шэдэўрам галоўных еўрапейскіх сталіц. Беларусь мае рэсурсы для развіцця турыстычнага патэнцыялу, але ў які бок для гэтага трэба рухацца?

Мікалай КРАСОЎСКІ, старшыня Брэсцкага гарадскога Савета дэпутатаў:

— Упор трэба рабіць на бязвізавы рэжым. Ён у нас існуе. Наведваць тэрыторыю турыстычна-рэкрэацыйнай зоны «Брэст» без візы можна да 10 дзён. Гэтыя правілы пачалі дзейнічаць з 1 студзеня. Мы вядзём штотыднёвую статыстыку па колькасці турыстаў, якія, згодна з правіламі, прыбываюць да нас. Прыехала ўжо больш за 3500 гасцей.

Цікавым рэсурсам з'яўляецца і інвестыцыйная прывабнасць Брэста. Яна абумоўлена святкаваннем 1000-годдзя горада, якое мае адбыцца. Мы разлічваем, што вядомасць рэгіёна ў рамках падрыхтоўкі да свята, правядзення мерапрыемстваў і інфармавання пра гэта на міжнародным узроўні будзе спрыяць турыстычнаму патэнцыялу. Вядома, прыцягваюць замежных гасцей (асноўная колькасць — расіяне) у першую чаргу нашы брэндзі — Брэсцкая крэпасць, Белавежская пушча. Агразкатурызм больш характэрны для раёнаў — Брэсцкага, Камянецкага. Яны таксама размешчаны ў зоне бязвізавага доступу.

Валянціна КРУПЦА, гаспадыня аграсядзібы, Быхаўскі раён:

— Для развіцця аграсядзібнага бізнесу вялікае значэнне мае асоба гаспадара. У першую чаргу ён павінен быць энергійны і цяглівы: усё ж такі гэта работа з людзьмі. Каб прыцягнуць кліента, уладальнікі маёнткаў павінны ўдзельнічаць у рабоце. Ведаю некаторых суседзяў, гаспадароў сядзіб, якія толькі збіраюць грошы. Але яасна і аддана чужыя людзі на вёсцы працаваць не будуць. Бываюць прыкрасы выпадкі, калі госці, напрыклад расіяне, дамаўляюцца, прыязджаюць, але не могуць нават размясціцца — усюму віной безадказнасць гаспадароў. Дзякуй богу, гэта адзіныя выпадкі, але яны ёсць.

На папулярнасць сядзібы ўплывае і месца яе размяшчэння. Мы знаходзімся на беразе вадасховішча. Людзі могуць лавіць рыбу, бавіць час, катаючыся на катамаране, водных лыжах, катары. Многа чаго можна прыдумаць, таму важны рэсурс — крэатыўнасць гаспадара. Трэба развіваць і актыўны адпачынак: ёсць пляцоўка для міні-футбола, валейбола, спартыўны гарадок.

Асноўныя госці апошнім часам — беларусы. Рада, што нашы людзі могуць сабе дазволіць выехаць на прыроду. Праўда, хачу адзначыць як прадпрымальніца: хацелася б большай увагі да нас і нашых праблем з боку мясцовых улад.

Марына ГНЯДАЯ, дырэктар беларускага тураператара прыватнага навукова-практычнага ўнітарнага прадпрыемства «Аўтаматызаваныя тэхналогіі турызму»:

— У першую чаргу трэба адзначыць патэнцыял нашых санаторыяў. А цяпер выдатныя суадносіны цаны і якасці. Санаторыі вельмі папулярныя сярод замежных грамадзян. Іншаземцы гатовыя ехаць на лячэнне, аздаравленне ў Беларусь. Але на сёння тэрмін бязвізавага рэжыму праз Нацыянальны аэрапорт складае толькі 5 дзён, а гэтага вельмі мала для лячэння. Каб атрымаць эффект для здароўя, неабходна павялічыць колькасць дзён знаходжання па бязвізавым рэжыме да 10—14.

Калі казаць пра пазнавальны турызм, то для яго развіцця неабходна папулярнызацыя Беларусі не толькі на міжнароднай арэне, але і сярод нашых грамадзян, падлеткаў. Важная задача — захаванне гісторыка-культурнай спадчыны краіны.

Яшчэ адзначу, што ў нас мала атэставаных гідаў-перакладчыкаў. Гэта актуальна асабліва цяпер, калі кожны гід павінен атэставацца па кожнай экскурсіі асобна. Існуе ў горадзе Мінску праблема і са стаянкамі для экскурсійных аўтобусаў.

Марыя ДАДАЛКА.

УІК-ЭНД У БЯЗВІЗАВАЙ ЗОНЕ

За што гатовы плаціць замежныя турысты?

ЛЕТАСЬ Гродна і яго наваколле наведала звыш 52 тысяч бязвізавых турыстаў. Яны пакінулі ў рэгіёне больш за 12 мільёнаў еўра. У сярэднім атрымліваецца 220 еўра на чалавека. Але ці ўсе магчымасці задзейнічаны, каб прымусіць замежнага турыста «раскашэліцца»?

БЯЗВІЗ — НА ВЫХАДНЫЯ

З пачатку гэтага года бязвізавы паток яшчэ вырас. За квартал прыбыло 20 тысяч турыстаў. Гэта амаль удвая больш, чым за такі ж перыяд мінулага года. І хоць сярод гасцей — прадстаўнікі 42 краін свету, пераважная большасць — гэта найбліжэйшыя суседзі, у асноўным літоўцы і палякі. Шлях ад іх недалёкі, таму і тэрмін знаходжання невялікі. Як правіла, бязвізавыя турысты прыязджаюць альбо на адзін дзень, альбо на ўік-энд. А чым меншы тэрмін, тым менш і грошай яны патрацяць.

Многія наведваюць Гродна ўпершыню. Па словах **дырэктара гродзенскай турыстычнай фірмы «Зэт» Сяргея ЯКШЭВІЧА**, некаторыя прыязджаюць «у разведку». А праз некаторы час вяртаюцца разам з групамі і могуць затрымацца на выхадныя. Выгаду адчулі і турагенцтвы — іх колькасць значна павялічылася. Але канкурэнцыя ў гэтай справе турысту толькі на карысць. Сёлета фірма «Зэт» разам з польскімі партнёрамі арганізавала дастаўку турыстаў са спрошчанага пункта пропуску. Да пагранпераходу групу турыстаў падвозяць палякі, а на пешым пераходзе праз Аўгустоўскі канал з беларускага боку іх сустракае транспарт гродзенскай турфірмы.

— Наша задача — за мінімум часу, гэта значыць за выхадныя, паказаць як мага больш цікавага ў горадзе і наваколлі. Самымі папулярнымі аб'ектамі, як заўсёды, з'яўляюцца Каложы і замкі, домік пісьменніцы Элізы Ажэшкі, агратурыстычны комплекс «Каробчыцы». Зараз, з адкрыццём сезона, ёсць магчымасць пакатацца на цеплаходзе па Нёмане і Аўгустоўскім канале. Па бязвізе перавозлі больш за 2 тысячы турыстаў. «Загрузіць» 2-3 дні цікавай праграмай не праблема, упэўнены дырэктар. А вось далей турыста цяжка затрымаць на адным месцы. Таму многія госці па-ранейшаму аддаюць перавагу візавай сістэме, каб мець магчымасць ехаць далей па Беларусі.

ЁСЦЬ ДЗЕ ПАСПАЦЬ І ПАЕСЦІ

Дарэчы, многія турыстычныя фірмы з увядзеннем бязвізавай зоны змянілі кірунак дзейнасці. Калі напачатку ўнутраным турызмам займалася ўсяго некалькі агенцтваў, то зараз іх каля 70. Турысты,

якія зацікаўлены ў больш трывалым знаёмстве з Беларуссю, як ужо адзначалася, прыязджаюць з візай. Гэта падцярджае і экскурсавод Ганна Шарэнда. Шырокім попытам у польскіх турыстаў карыстаюцца маршруты, звязаныя з агульнай гісторыяй. Яны едуць з Гродна ў Навагрудак, Пінск, наведваюць радзіму спевака Чэслава Немана на Шчучыншчыне, Брэст.

Бязвіз жа зрабіў значны ўнёсак у развіццё самага абласнога цэнтра. Адкрываюцца новыя кавярні і рэстараны, кіёскі з сувенірамі, вырасла цэлая вуліца рамеснікаў.

Цеплаход з польскімі турыстамі на Нёмане.

У Гродне з'явіліся новыя гасцініцы, атэль-апартаменты, адкрыта некалькі хостэлаў. Створана 400 працоўных месцаў. Толькі за першы квартал года з'явілася некалькі харчовых аб'ектаў на 200 месцаў. Плануецца адкрыць яшчэ тры хостэлы, і гэта невыпадкава: попыты на спальныя месцы ў горадзе павялічваюцца. Падлічана, што палову сродкаў, якія трацяць у рэгіёне бязвізавыя турысты, складае менавіта аплата месцаў пражывання. А вось кваліфікаваныя экскурсаводы — гэта тое, што можна назваць упущанай выгадай. Спецыялістаў з веданнем польскай, англійскай, нямецкай моў па-ранейшаму недастаткова, лічыць Ганна Шарэнда. Таму многія фірмы прыязджаюць са сваімі экскурсаводамі. Праўда, індывідуальныя турысты ходзяць з картамі і маюць магчымасць з дапамогай смартфонаў «чытаць» інфармацыю з QR-кодаў на аб'ектах горада.

ДЭПУТАТАЎ ЗАЦІКАВІЛА ІНФРАСТРУКТУРА

Ацаніць турыстычную абстаноўку на месцы выра-

шылі дэпутаты гарсавета — падчас выязной сесіі. Мэтай наведвання сталі Аўгустоўскі канал і навакольная інфраструктура. Гэта вельмі важны ўчастак для бязвізавых турыстаў, падкрэсліў дэпутат Гродзенскага гарсавета, **намеснік старшыні абласной асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў Сяргей КАЛЯДА**. На канале дзейнічае сезонны водна-пешавеласіпедны пункт пропуску. Сюды прыбываюць турысты на веласіпедных і байдарках, праходзяць пешыя групы. Уладкаваннем веламаршрутаў тут заняліся некалькі гадоў таму. Нядаўна створаны і прамаркіраваны маршруты «Па слядах яцвягаў», які доўжыцца 40 кіламетраў паўз канал. На яго працягу ўсталявана 15 месцаў адпачынку з інфармацыйнымі шылдамі.

Па словах дэпутата, важна развіваць актыўны адпачынак. У свеце, асабліва ў Еўропе, на веласіпедных і байдарках вандруюць цэлымі сем'ямі. Гродна, які знаходзіцца паміж польскімі Аўгустовам і літоўскімі горадамі-курортамі Друскінінкай, можа стаць важным звяном для трансгранічных вандровак. А гэта яшчэ адзін крок да павелічэння колькасці турыстаў. Вось толькі «раскашэліцца» ім на канале няма дзе. Хіба што падчас выхадных, калі на адным са шлюзаў часам ладзяцца святы...

А ЯК З РЭКЛАМАЙ?

Увесь сэрвіс — ад пражывання да забаўляльнай праграмы — забяспечвае турагенцтва. Марыўш, бізнесмен з Польшчы, расказаў, што ён прыехаў у Гродна з групай у складзе 14 чалавек. Гэта дзелавыя людзі з Аўгустова і Варшавы. Марыўш не першы раз у Гродне і вырашыў паказаць горад сваім партнёрам. Па яго словах, наведванне рэгіёна з адпаведнай праграмай абыходзіцца значна танней, чым, напрыклад, у Еўропе.

Турыстам з Польшчы прапанавалі катанне на цеплаходзе па Нёмане, беларускую кухню з дранікамі, наведванне агратурыстычнага комплексу «Каробчыцы», экскурсію па горадзе. Са свайго боку польскія турысты выказалі меркаванні наконт патэнцыялу рэгіёна. На іх думку, галоўная прывабнасць Гродзеншчыны і ўсёй краіны — гэта прырода.

— Сюды можна прыцягнуць турыстаў з усяго свету — менавіта характам прыроды, адпачынкам на азёрах і рэках... Патэнцыял бязвізавай зоны вялікі, але ён выкарыстоўваецца недастаткова, — лічыць Марыўш.

Не смат і рэкламы за мяжой. Між тым многім турыстам з Польшчы адпачынак прыйшоўся па душы. Яны адчуваюць гасціннасць беларусаў і, што важна, бяспекі.

Дарэчы, што датычыцца рэкламы, ужо ёсць дамоўленасць гарадскіх улад з польскімі бокамі аб устаноўцы ў Беластоку і Аўгустове бігбордаў пра бязвізавую зону. Такая прапанова накіравана і ў літоўскі Друскінінкай.

— Вопыт паказаў, што на турызме можна зарабляць. Таму ў рэгіёне распрацавана праграма па ўдасканаленні турыстычнага сэрвісу ў Гродне і Гродзенскім раёне на наступныя два гады. Звяртаецца ўвага на развіццё інфраструктуры, правядзенне маркетынговых мерапрыемстваў, стварэнне ўмоў для малага і сярэдняга бізнесу, — расказаў Сяргей Каляда. — Усё гэта павінна даць штуршок да росту турыстычнага прадукту.

Маргарыта УШКЕВІЧ.